

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**матеріали
науково-практичних конференцій
здобувачів вищої освіти
за результатами проходження
виробничих та технологічних практик**

***«Сучасний стан і перспективи
вдосконалення практичної підготовки
здобувачів вищої освіти факультету обліку та фінансів»***

Випуск 11

Полтава – 2021

Тамара Карина, освітньо-професійна програма Облік та оподаткування спеціальності 071 Облік та оподаткування, СВО «Магістр»
 Яловега Людмила, к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Фінансовий аналіз інвестицій в основні засоби передбачає вибір найбільш ефективних інвестиційних проєктів та обґрунтування програм їх реалізації.

Основними завданнями аналізу інвестицій в основні засоби суб'єкта господарювання є: загальна оцінка інвестиційних потреб в основні засоби; вибір напрямів інвестиційної діяльності та інвестиційних проєктів в основні засоби підприємства; аналіз форм інвестування та їх ризику; аналіз ефективності інвестиційних проєктів в основні засоби та розробка заходів поліпшення інвестиційної діяльності підприємства.

Основними об'єктами аналізу інвестицій у основні засоби є: обсяг інвестицій (їх видів) у основні засоби; структура інвестицій в основні засоби.

Джерелами інформації інвестицій в основні засоби підприємства виступають інвестиційні проєкти, які будуються на основі використання наступної інформаційної бази, рис. 1.

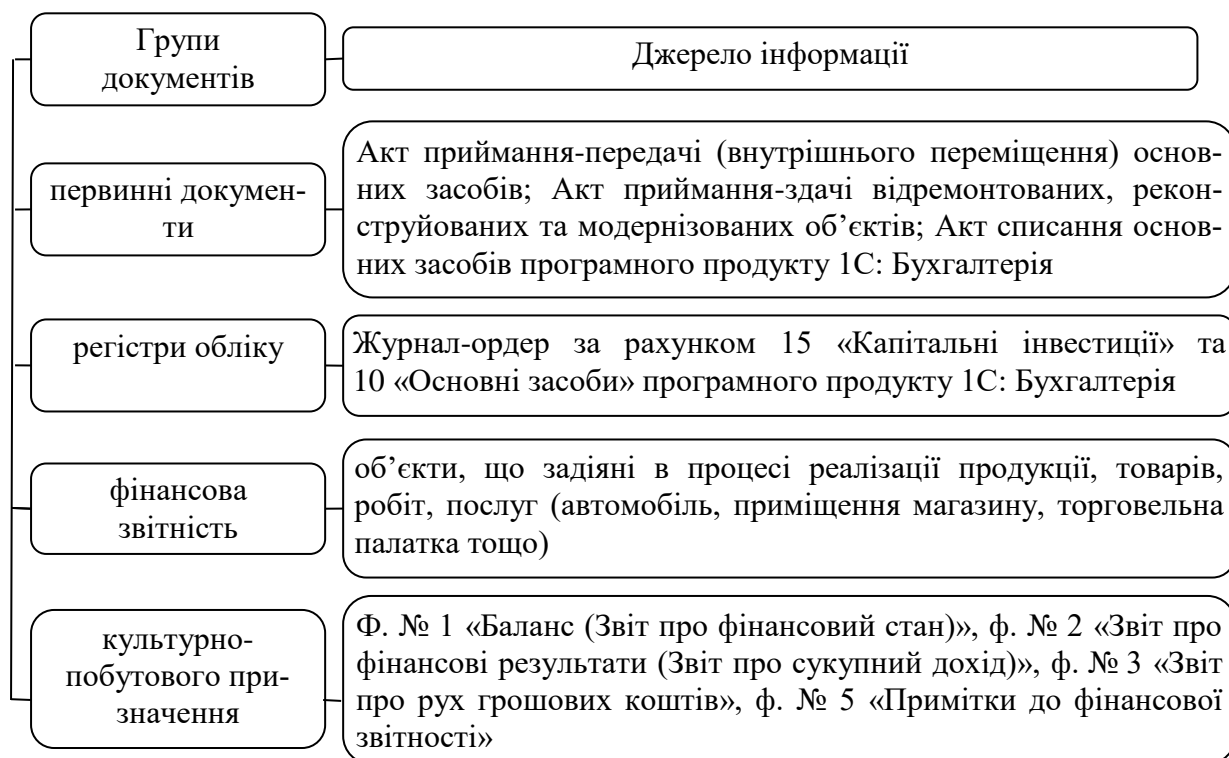

Рис. 1. Джерела інформації інвестицій в основні засоби підприємства

Для аналізу капітальних інвестицій у ТОВ «ім. Шевченка» використаємо дані форми 5 фінансової звітності «Примітки до фінансової звітності», де у розділі III «Капітальні інвестиції» міститься інформація щодо складу капітальних інвестицій та суми витрат за рік і незавершеного виробництва на кінець року. Розділ деталізує інформацію, яка відображається у «Балансі (Звіті про фінансо-

вий стан)» за рядком 1005 «Незавершені капітальні інвестиції».

Аналіз динаміки капітальних інвестицій у придбання (виготовлення) основних засобів ТОВ «ім. Шевченка» Чорнобаївського району Черкаської області показав, що їх загальна кількість у 2019 р. порівняно з 2018 р. збільшилася на 2 млн 830 тис. грн, або у 4,1 рази. У 2020 р. інвестицій у основні засоби взагалі не спостерігалось. У структурі надходження основних засобів ТОВ «ім. Шевченка» у 2018 р. переважає частка машин та обладнання – 99,3 %, у 2019 р. – 80,2 %. Щодо вибуття основних засобів, то у 2020 р. сума зросла на 717 тис. грн, або у 5,9 рази.

У структурі вибуття основних засобів ТОВ «ім. Шевченка» за досліджуваній період переважає частка транспортних засобів – 100 %. Оскільки сума надходжень більше, ніж вибуття, то можна говорити про позитивну тенденцію оновлення матеріально-технічної бази ТОВ «ім. Шевченка».

Аналіз показників інвестиційної активності ТОВ «ім. Шевченка» показав, що: у майні підприємства на кінець 2020 р. переважала питома вага оборотних активів, при цьому у 2020 р. порівняно з 2018 р. вона зменшилася на 12,2 пункти; показники структури джерел формування капіталу свідчать про значну перевагу частки власного капіталу над часткою зобов'язань підприємства, тобто ТОВ «ім. Шевченка» є незалежним від кредиторів та фінансово стійким; показники ліквідності та платоспроможності свідчать про ліквідність та платоспроможність підприємства, оскільки розраховані коефіцієнти є вище нормативного значення.

Наступним етапом оцінки інвестиційної привабливості є розрахунок показників ділової активності, які проявляється в динамічності розвитку та оборотності запасів. Проаналізуємо показники ділової активності ТОВ «ім Шевченка» за 2018 – 2020 рр. за допомогою рис. 2.

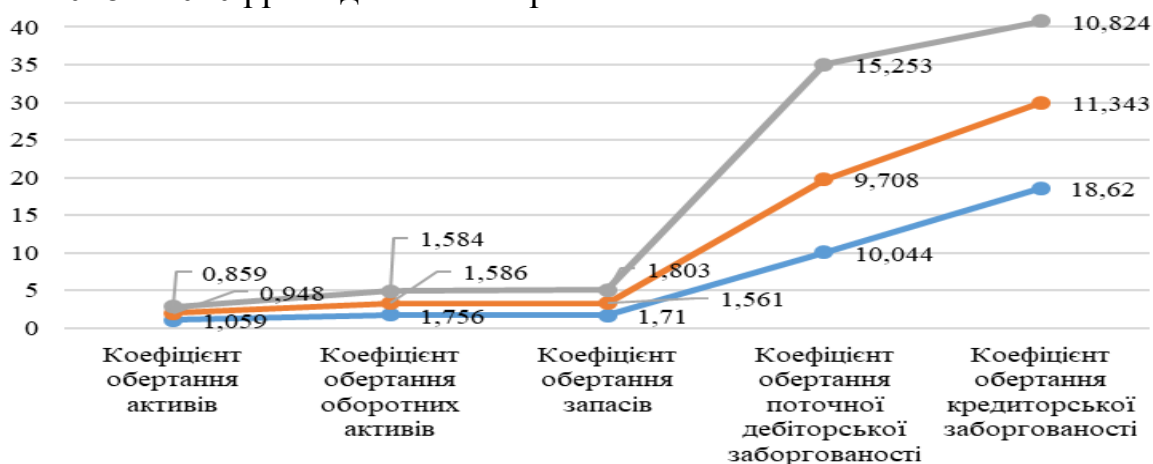

Рис. 2. Показники ділової активності ТОВ «ім. Шевченка» за 2018 – 2020 рр.

За даними рис. 2 спостерігаються такі негативні тенденції збільшення у 2020 р. порівняно з 2018 р. тривалості одного обороту активів збільшилась на 79 днів, або на 23,2 %, оборотних активів на 22 дні або на 10,9 %, власного капіталу на 56 днів або на 17,3 %, обороту кредиторської заборгованості 14 днів або 72 %. Це пов'язано відповідно з випереджаючими темпами зростання середньорічної вартості активів (на 78,1 %), оборотних активів (на 60,3 %), власного

капіталу (на 69,5 %), кредиторської заборгованості (у 3,2 рази) порівняно з зростанням суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) на 44,5 %.

Позитивним є скорочення тривалості одного обороту запасів на 11 днів, або на 5,2 %, що пов'язано з випереджаючими темпами зростання собівартості реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) на 83,9 % порівняно з середньорічною вартістю запасів на 74,4 %; поточної дебіторської заборгованості на 12 днів або на 34,1 %, що пояснюється випереджаючими темпами зростання суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт та послуг) на 44,5 % порівняно з зниженням середньорічної суми поточної дебіторської заборгованості (на 4,8 %).

Для характеристики інвестиційної активності ТОВ «ім. Шевченка» використовується коефіцієнт стійкості економічного зростання (Ксез), який розраховується за формулою:

$$Ксез = \frac{ЧП - Д}{ВК} \times 100, \quad (1)$$

де ЧП – чистий прибуток,

Д – дивіденди до виплати;

ВК – середньорічна вартість власного капіталу.

Коефіцієнт стійкості економічного зростання показує, скільки прибутку реінвестує підприємство на формування власних активів в розрахунку на 1 грн. власного капіталу.

Факторами впливу на коефіцієнт стійкості економічного зростання є: дивідендна політика; зміна рентабельності продажу; зміна ресурсовіддачі; зміна коефіцієнта фінансової залежності. Зв'язок коефіцієнта Ксез з цими факторами може бути відображений за допомогою такої детермінованої моделі:

$$Ксез = \frac{Пр}{ВК} \times 100 = \frac{Пр}{ЧП} \times \frac{ЧП}{ЧД} \times 100 \times \frac{ЧД}{А} \times \frac{А}{ВК}, \quad (2)$$

де Пр – величина чистого прибутку, що реінвестується на розвиток підприємства, а не сплачується у вигляді дивідендів;

ЧП – чистий прибуток;

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (робіт та послуг);

А – середньорічна вартість активів;

ВК – середньорічна вартість власного капіталу.

Список використаних джерел:

1. Зюкова М. М. Облік основних засобів: проблемні питання. *Регіональні перспективи*. 2018. № 9–10. С. 58-62.

2. Методичні рекомендації з обліку основних засобів: Наказ Міністерства Фінансів України № 561 від 30 вер. 2003 р. *Верховна рада України*. URL:<http://www.rada.gov.ua>. (дата звернення 22.09.2021).